

ПОРІВНЯЛЬНЕ ВИВЧЕННЯ ВІДГОДІВЕЛЬНИХ ТА М'ЯСНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНЕЙ РІЗНИХ ПОЄДНАНЬ

*А.О.Онищенко, аспірант**

Інститут свинарства імені О.В.Квасницького УААН

Викладено результати порівняльного вивчення відгодівельних і м'ясних якостей свиней різних поєднань в умовах товарного репродуктора свиногокомплексу.

Изложены результаты сравнительного изучения откормочных и мясных качеств свиней разных сочетаний в условиях товарного репродуктора свиногокомплекса.

Постановка проблеми. Раціональне ведення свинарства сьогодні вимагає науково-виробничої розробки нових питань, які практично охоплюють всю технологію виробництва свинини.

У комплексі заходів для збільшення виробництва свинини, поряд з поліпшенням годівлі та утримання, особливого значення набуває удосконалення існуючих порід, а також виявленню найефективніших поєднань материнських і батьківських форм.

Аналіз основних досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання проблеми. В Україні нині розводять понад 10 вітчизняних і зарубіжних генотипів, які різняться за напрямком та рівнем продуктивності [9, 11].

В окремих дослідях доведено, що свині української м'ясної породи мають високу комбінаційну здатність, а тому їх використання є доцільним у системах міжпородного схрещування і гібридизації [2, 10]. Встановлено, що в більшості схрещувань з тваринами української м'ясної породи у відгодівельного поголів'я підвищуються середньодобові прирости, знижується вік досягнення живої маси 100 кг та витрати корму на 1 кг приросту живої маси [4].

Ефективність виробництва м'яса свинини, поряд з репродуктивними і відгодівельними показниками, значною мірою залежить від

**Науковий керівник – Березовський М.Д., доктор сільськогосподарських наук, професор.*

рівня забійних і м'ясних якостей. Особливого значення це питання набуває при використанні спеціалізованих м'ясних порід, адже їх високі відгодівельні якості в окремих випадках ведуть до зниження якості м'ясо-сальної продукції через чутливість до стресів. Тому порівняльна оцінка м'ясних якостей дає змогу вибрати оптимальний варіант підбору порід і тим самим забезпечує максимальний вихід продукції. Це має важливе значення при промисловому виробництві свинини, де спостерігається підвищений прояв стрессиндрому і, відповідно, більша частота особин з низькою якістю м'яса [1, 3, 8].

Мета досліджень та методика їх проведення. Мета наших досліджень — виявити найкращі поєднання свиней різного напрямку продуктивності за відгодівельними та м'ясними якостями в однакових умовах годівлі і утримання.

Науково-господарські дослідження (2003-2005 рр.) проводили в умовах товарного репродуктору ТОВ “Агро-Овен” Магдалинівського р-ну. Дніпропетровської області та Магдалинівського м'ясокомбінату. Згідно з методичною схемою у 2-х місячному віці, відібрано по 40 гол. молодняку свиней живою масою 16-18 кг, отриманих від поєднань свиноматок української м'ясної породи з кнурами порід: велика біла української селекції (II група), велика біла французької селекції (III), дюрок (IV), п'єтрен (V), ландрас (VI група). Контрольну групу представляли чистопородні генотипи свиней української м'ясної породи (I група). При досягненні тваринами середньої живої маси 30 кг розпочато контрольне вирощування та відгодівлю. Забивали свиней при досягненні ними живої маси 100 кг. На всіх етапах науково-господарських досліджень використовували загальноприйняті методики [5,7].

Достовірність визначили в порівнянні з контрольною групою (* $P < 0,05$; ** $P < 0,01$; *** $P < 0,001$.) Розрахунки проводили з використанням персонального комп'ютера і ряду прикладних програм [6].

Результати досліджень. Результати контрольної відгодівлі чистопородного і помісного молодняку показали, що середньодобові прирости живої маси підсвинків усіх груп протягом періоду контрольної відгодівлі були в межах 593-621 г при досягненні живої маси 100 кг за 196-202 днів (таблиця 1). Найвищі середньодобові прирости спостерігались у підсвинків III та IV піддослідних груп (618; 621г). Вони досягали запланованої живої маси за

найкоротший період. Тварини VI та II піддослідних груп мали середньодобові прирости відповідно 604 і 607 г і на 3-4 дні короткотриваліший період відгодівлі до живої маси 100 кг у порівнянні з I групою, де цей показник був найнижчий (202 дні). Поєднання, де були використані кнури породи п'єтрен, не відрізнялися високими показниками відгодівельних якостей і одержані результати були на рівні контрольної групи. Одним із основних показників при оцінці відгодівельних якостей свиней є витрати кормів на одиницю приросту живої маси, адже при оцінці собівартості свинини на корми припадає більше половини витрат.

Таблиця 1

Відгодівельні якості піддослідного молодняка

Групи	Середньодобовий приріст, г	Вік досягнення живої маси 100 кг, дні	Витрати кормів на 1 кг приросту, корм.од.
I	593±5,81	202±0,76	4,53±0,03
II	607±3,97**	198±0,77*	4,46±0,02
III	618±4,49***	196±0,86**	4,41±0,02
IV	621±3,29***	196±0,86**	4,41±0,02
V	599±4,52	201±0,50	4,50±0,02
VI	604±4,42**	199±0,75	4,47±0,02

При відгодівлі до живої маси 100 кг найменше витрачали корми підсвинки III і IV груп, а тварини II, VI та V груп дещо поступалися за цим показником відповідно на 0,05, 0,01, 0,09 кормової одиниці.

У результаті досліджень виявлено (табл. 2), що максимальний забійний вихід отримано від підсвинків поєднання українська м'ясна х велика біла французької селекції і українська м'ясна х п'єтрен (73,73 і 73,50), що на 4,97-5,29% більше, ніж у першій контрольній групі. Найменша товщина шпигу над 6-7 грудними хребцями була в V і IV піддослідних групах і становила 2,40 і 2,46 см, що переважало I дослідну групу на 19,0 і 15,9%.

Маса задньої третини напівтуші у свиней дослідних груп коливалася в межах 11,33 – 12,77 кг. Найбільша маса окосту була в III і V піддослідних групах, що на 1,20 – 0,95 кг більше, ніж у I дослідній групі.

Таблиця 2

Забійні і м'ясо-сальні якості свиней

Групи	Забійна маса, кг	Забійний вихід, %	Довжина напівтуші, см	Товщина шпикую над 6-7 грудними хребцями, см	Маса задньої третини напівтуші, кг
I	70,19 ± 0,89	70,02 ± 0,82	95,06 ± 0,40	2,85 ± 0,04	11,57 ± 0,15
II	71,18 ± 1,47	71,28 ± 1,42	93,47 ± 0,85	2,82 ± 0,22	11,40 ± 0,24
III	74,10 ± 1,11	73,73 ± 1,05	94,47 ± 0,56	2,58 ± 0,02	12,77 ± 0,20
IV	71,56 ± 0,79	71,54 ± 0,80	91,2 ± 0,59	2,46 ± 0,13	12,51 ± 0,14
V	73,65 ± 0,88	73,50 ± 0,76	90,38 ± 0,82	2,40 ± 0,10	12,52 ± 0,15
VI	69,39 ± 1,25	69,43 ± 1,32	99,46 ± 0,88*	2,48 ± 0,25	11,33 ± 0,20

Висновки. У результаті проведених досліджень встановлено, що українську м'ясну породу, поряд з використанням її в якості батьківської форми, можна також залучати в систему схрещування і гібридизації і як материнську, про що свідчать дані відгодівельних і м'ясних якостей молодняка свиней.

ЛІТЕРАТУРА

1. Березовский Н.Д. Мясные качества и некоторые биологические особенности помесей от маток крупной белой породы с хряками пьетрэн и ландрас.- Дис... кандидата с.-х. наук: 06.02.01.- Полтава, 1968. – 242с.
2. Дудка Е.И. Взаимосвязь откормочных и мясных качеств свиней асканийского типа украинской мясной породы // Перспективы развития свиноводства: Матер. 10-ой Международ. научно-производ. конф., Гродно, 2003. – С.71-72.
3. Джунельбаев Е., Быков В. Откормочные и м'ясные качества чистопородных и помесных свиней // Свиноводство. – 1999. – №3. – С.27.
4. Медведев В.А., Ткачев А.Ф., Хватов А.И. Новая мясная порода свиней / / 36. наук. праць Інституту тваринництва УААН. – Харків, 1995. – С.111-121.
5. Методические рекомендации по оценке мясной продуктивности, качества мяса и подкожного жира свиней, – М.: ВАСХНИЛ, 1987. – 64 с.
6. Плохинский Н.А. Биометрия.- М.: Наука, 1970.- 395 с.
7. Поливода А.М., Стробыкина Р.В., Любецкий М.Д. Методика оценки качества продуктов убоя у свиней / Сб. / Методики исследований по свиноводству. -Харьков, 1977.-С.48-56.
8. Рибалко В.П., Буркат В.П., Березовський М.Д. Генофонд, оцінка та використання свиней. – К.: Асоціація "Україна", 1994. – С. 11-29.
9. Рибалко В.П., Мельник Ю.Ф. та ін. Породи свиней в Україні. – Х.: "Еспада", 2001. – с. 4-24.
10. Соловйов І.В. та ін. Відгодівельні та м'ясні якості свиней асканійського типу української м'ясної породи // Вісник аграрної науки. – №4. – 1996. – с. 57.
11. Остапчук П.П. Породи свиней та їх використання. – К.: Урожай, 1980. – 217с.